

1991

Polanka nad Odrou

KRONIKA

Obvodní kronika Polanky

HESLOVÝ UKAZATEL

1. **Obsah:** titulní list, podpis předsedy letopisecké komise, počet stan, kronika
2. **Kronika, kronikář** (životopis, základní osobní údaje, povolání)
3. **Popis obvodu** (poloha obce, vzhled obce, obyvatelstvo a zaměstnanost, politika a veřejný život – obecně, zásadní změny v obvodu, poštovní úřad, kulturní památky).
4. **Obyvatelstvo** (stav k 31.12., pohyb obyvatel, přírůstky, úbytky, sňatky, vítání občánků, složení obyvatel, národnost, údaje ze sčítání lidu, cizinci, mimořádné události, neštěstí, sebevraždy).
5. **Politický a veřejný život** (politické strany a hnutí – činnost, veřejné schůze a besedy, volby, Úřad městského obvodu, starosta, členové obvodního zastupitelstva, členové rady, zástupce starosty, tajemník, organizační struktura úřadu, zaměstnanci mimořádné akce a návštěvy, celoroční činnost, komise a aktivity, oslavy, různé akce, družba, Polanský zpravodaj, aj.)
6. **Hospodaření Úřadu městského obvodu** (rozpočet, příjmy, výdaje, účetní závěrka)
7. **Průmyslové podniky a družstva**
8. **Zemědělství** (držitelé a uživatelé půdy, celková výměra, družstvo, výroba)
9. **Služby a obchod** (provozovny, změny, veřejná zeleň, odvoz odpadu, úklid, pohřební služba, pohřby, čistírny a prádelny, jiné služby, tržiště, aj.)
10. **Doprava** (změny v dopravní síti, MHD, vlak, jízdné, individuální doprava, péče o komunikace).
11. **Výstavba a zvelebení obce** (územní plán, urbanistické studie, bytová a občanská výstavba, družstevní výstavba, nové stavby).
12. **Domy a byty** (nově zkolaudované domy, počet popisných čísel, obecní domy a pozemky – prodej, údržba a modernizace domů a bytů, zásobování teplem, vodou, plynem, elektřinou, kanalizace, vybavenost)
13. **Školy** (MŠ, ZŠ, ZUŠ, kursy, vzdělávání, pracovníci ve školách, počty žáků, modernizace škol, hlavní akce, počet tříd, prospěch, vedení škol, školní jídelny, školní družina)
14. **Kultura a osvěta** (knihovna, spolky, umělecké soubory, kluby duchodců, mládežnické organizace, zájmové spolky, jejich náplň činnosti a hlavní akce).
15. **Tělovýchova**
16. **Zdravotnictví** (sít' zdravotních zařízení, počet lékařů, nemocnost obyvatel, ambulantní péče, hygienická péče, zdravotní osvěta, ČČK, dárce krve, epidemie, očkování, kouření, alkohol, drogy).
17. **Sociální péče** (o staré a postižené občany, pečovatelské služby, péče o invalidní a nezaměstnané občany, DD, Romové, čerpání informačních prostředků na sociální zabezpečení).
18. **Náboženský život** (církvní organizace, církvní stavby – péče o údržbu, církvní sňatky, křty, pohřby, průběh hlavních církvních svátků, návštěvnost bohoslužeb a shromáždění, návštěvy církvních hodnostářů, zvláštní akce).
19. **Veřejný pořádek** (Policie ČR a městská, vývoj kriminality včetně přestupků, jednotlivé významné případy).
20. **Péče o životní prostředí** (stav, čistota ovzduší, vody, vodní zdroje, topení, odpady, zeleň, hluk, rekultivace půdy, chráněné krajinné oblasti).
21. **Počasí** (celkové hodnocení, abnormality, vliv na úrodu, přírodní katastrofy), Vzpomínky pamětníků na různé události, minulý život obyvatel, zvyky a obyčeje.
22. **Chronologie nejdůležitějších veřejných a kulturních akcí a událostí v obvodě.**
23. **Různé**

OBSAH

1. OBSAH
2. KRONIKA, KRONIKÁŘ
3. POPIS OBVODU
4. OBYVATELSTVO
5. POLITICKÝ A VEŘEJNÝ ŽIVOT
6. HOSPODAŘENÍ ÚMOB
7. PRŮMYSLOVÉ PODNIKY A DRUŽSTVA
8. ZEMĚDĚLSTVÍ
9. SLUŽBY A OBCHOD
10. DOPRAVA
11. VÝSTAVBA A ZVELEBENÍ OBCE
12. DOMY A BYTY
13. ŠKOLY
14. KULTURA A OSVĚTA
15. TĚLOVÝCHOVA
16. ZDRAVOTNICTVÍ
17. SOCIÁLNÍ PÉČE
18. NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT
19. VEŘEJNÝ POŘÁDEK
20. PÉČE O ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
21. POČASÍ
22. CHRONOLOGIE UDÁLOSTÍ OBVODU
23. RŮZNÉ

2. KRONIKA, KRONIKÁŘ, LETOPISECKÁ KOMISE

Tato kronika, vedená od 1. ledna 1991, je prakticky čtvrtým dílem obecní kroniky obce Polanky, nynějšího městského obvodu Polanka nad Odrou (město Ostrava). Do roku 1925 nebyla kronika vedena.

První díl obecní kroniky má název „Pamětní kniha obce Polanky. Byla založena 1.1.1925 učitelem Antonínem Figalou a čítá 396 stran, popsaných je 392. Je psána ručně a nyní je uložena v Archivu města Ostravy v Přívoze, Špálova 23 (za kostelem). Tato pamětní kniha zachycuje dějiny Polanky od nejstarších dob (podle vzpomínek pamětníků), podrobněji je popsáno údobí 1914 – 1925. V letech 1926 – 1937 psal kroniku Jan David, tajemník obce, zápisy jsou poměrně stručné. V roce 1947 byl stanoven obecním kronikářem Josef Kavala, učitel, který zapsal zpětně všechny válečné události od roku 1938. Po válce jsou již zápisy podrobnější. První díl obecní kroniky končí rokem 1957.

Druhý díl – „Kronika Polanky – Díl 2.“ Zachycuje léta 1958 – 1975 včetně. Vázaná kniha má 438 stran. Je rovněž psána rukou, popsáno je 394 stran. Poslední zápis je k 31.12.1974. Rok 1975 je zapsán samostatně na psacím stroji v jednom svázaném výtisku v modrých deskách (na nich je zlatě vytištěn nápis „Jak se připravoval zápis do kroniky“). Vázaný výtisk má 16 stran. Rok 1958 zapsal Josef Kavala. Od roku 1960 je kronikářem opět Antonín Figala, který nejdříve dopsal scházející rok 1959 a pak psal kroniku do konce roku 1968. Na konci svého zápisu uvádí různé pověsti, zajímavosti, místní názvy atd. Od roku 1969 do roku 1975 byla kronikářkou Jiřina Dobešová, učitelka. Druhý díl kroniky je rovněž v Archivu města Ostravy v Přívoze.

Třetí díl kroniky – (1976-1990) schází, protože kronika v té době nebyla vůbec vedena. Od 1.4.1976 Polanka nad Odrou jako obec zanikla. Byla vyčleněna z okresu Nový Jičín a stala se místní částí města Ostravy (Ostrava – Polanka). Byla vřazena do obvodu Ostrava 4, kde byla vedena jediná kronika v Porubě. Místní části obvodu Ostrava 4 (Svinov, Třebovice, Pustkovec, Martinov, Krásné Pole, Plesná a Polanka) samostatné kroniky v tomto období nevedly. Scházející období patnácti let přislíbil dopsat podle svých záznamů, nasbíraných podkladů a dostupných materiálů nový kronikář Mgr. Jaroslav Král, který byl Úřadem městského obvodu Polanka nad Odrou pověřen touto funkcí.

Usnesením 45. Schůze obvodní Rady městského obvodu Polanka nad Odrou, konané dne 20. 1. 1994 byl potvrzen kronikářem obvodu Polanka nad Odrou Mgr. Jaroslav Král, bytem Polanka n. O., ulice B. Smetany 454.

Životopis kronikáře:

Narodil jsem se 14. 2. 1932 v Polance nad Odrou v rodině horníka, nyní žije na ulici B. Smetany 454 v rodinném domku. Dětství a mládí jsem prožil v Polance. Po maturitě na pedagogickém gymnáziu jsem nastoupil jako učitel v Pustějově, pak ve Skřipové a v Klimkovicích. Absolvoval jsem Pedagogickou fakultu v Olomouci s aprobací ruský jazyk-hudební výchova v 6. – 9. ročníku.

Od 9. Dubna 1957 jsem učil na základní škole v Polance, nejdříve jako učitel, později jako zástupce ředitele a posledních 14 let před důchodem jako ředitel školy.

Jsem ženatý, manželka Blažena je učitelkou v Krásném Poli. Máme tři děti – dva syny a dceru. Všichni bydlí v Polance.

Od dětství se věnuji hudbě. Jsem houslistou, ve škole jsem založil a vedl dětský pěvecký sbor, později jsem řídil smíšený pěvecký sbor, doposud jsem dirigentem dechové hudby v Polance, organizoval jsem v obci kulturní soboty.

Od mládí mne zajímá historie Polanky. Už jako mladý učitel jsem si provedl doslovný opis 1. dílu obecní kroniky, později i 2. dílu. Napsal jsem brožuru „Po stopách Jiřího Krále“ (1970), Čtení o Polance, řadu prací k historii obce mám v rozepsaných rukopisech. Denně si píše poznámky a sbírám dokumentaci jako fotografie, programy koncertů, pozvánky apod.

V Ostravě – Polance nad Odrou v listopadu 1994

Mgr. Jaroslav Král

Zastupitelstvo v Polance nad Odrou schválilo v září 1994 *letopiseckou komisi* ve složení : PhDr. Svatomír Černín, PhDr. Eduard Stanovský a Přemysl Kaspřík. Úkolem komise je spolupracovat s kronikářem obce Mgr. Jaroslavem Králem.

3. POPIS OBVODU

Polanka nad Odrou byla do 31. března 1976 samostatnou obcí v okrese Nový Jičín. Od 1. dubna 1976 byla připojena k Ostravě jako městská část obvodu Ostrava 4 – Poruba (v té době měla Ostrava čtyři velké obvody, největší byl obvod Poruba).

Od roku 1991 bylo v Ostravě zřízeno celkem 22 obvodů: Moravská Ostrava a Přívoz, Mariánské Hory a Hulváky, Lhotka, Hošťálkovice, Nová Ves, Petřkovice, Slezská Ostrava, Radvanice a Bartovice, Michálkovice, Ostrava – Jih, Proskovice, Stará Bělá, Nová Bělá, Vítkovice, Hrabová, Poruba, Svinov, Krásné Pole, Polanka nad Odrou, Třebovice, Martinov a Pustkovec.

Co do rozlohy (17,24 km²) je druhým největším obvodem v Ostravě. Obvod Polanky měří cca 23,3 km.

Polanka se rozkládá podél silnice (ul. 1. Května) od Klimkovic až ke Staré Bělé v celkové délce asi 5 km. Katastrálně se dělí na Horní Polanku (severně od této silnice) a Dolní Polanku (jižně od této ulice). V povědomí obyvatelstva je však horní Polanka část od Klimkovic přibližně po zámek, dolní Polanka od zámku k Odře. K Polance patří osady Janová a Přemyšov a též několik domků na hranici s Jistebníkem – Hraničky. Parcelací pozemků a výstavbou nových rodinných domků se Polanka rozšířila o tři čtvrtě (kolonie):

Fojtovská, někdy nazývaná též Bezručova (kolem Dělnického domu) vznikla kolem roku 1928,

Zámecká za bývalým zámkem hraběte Blüchera – rovněž kolem roku 1928 vznikla „stará Zámecká“, po roce 1945 se rozšířila o „novou Zámeckou“ za bývalou tratí elektrické dráhy,

Osada míru v horní části Polanky za objekty zemědělského družstva vznikla v padesátých letech.

Obyvatelstvo žije převážně v rodinných domcích se zahradami, proto má Polanka vesnický charakter a poměrně hodně zeleně.

Vzhledem k rozsáhlosti obvodu byly už v šedesátých letech ulice pojmenovány. Pojmenovaných ulic je celkem 62.

Nejnávštěvovanějšími budovami jsou budova č.1 – obvodní úřad a pošta, školy, kino, kostely, Dělnický dům (tělocvična), pohostinství, obchody, objekty zemědělského družstva, zdravotnické středisko a provozovny služeb.

Poštovní úřad sídlí v budově místního obvodního úřadu na ul. 1. Května č. 1. Je to poštovní úřad Ostrava 25, poštovní směrovací číslo 725 25. Vedoucí pošty je Ludmila Chmelařová, nar. 1940, která tuto funkci vykonává od r. 1988, kdy Zdeňka Vneková odešla do důchodu. Pošta má 11 stálých pracovníků.

4. OBYVATELSTVO

Ke dni 31. října 1991 měla Polanka **3955 obyvatel**, z toho 1970 mužů a 1985 žen. Mužů osmdesátníků a starších je zde 43, žen této věkové kategorie je 87. Osmdesáti pěti a více let se dožilo celkem 5 občanů, z toho 1 muž a 4 ženy. Průměrný věk obyvatel Polanky je 37,8 let.

K nejstarším občanům patří Anastázie Polášková – 91 let, Valerie Gelnarová – 90 let, Jenovéfa Neuwirthová – 94 let, Anna Chlopaňová – 93 let. Evžen Tomášek se letos dožil 96 let.

Nejčastější příjmení v Polance jsou Neuwirth–Neuvirt (154), Gelnar (67), Ulmann–Ulman (66), Dluhoš (53), Hurník (52), Planka (43), Kubica (42), Kavala (40), Tomášek (38), Malík (34), Vavroš (33), Prauzek–Prausek (33), Friedel (30).

Nejčastější křestní jména: Marie (166), Josef (122), Jiří (122), Anna (106), Petr (105), Jan (97), Pavel (87), Jana (82), Zdeňka (71), Zdeněk (65), Jaroslav (61).

Z mimořádných událostí: 17.9.1991 v 11 hod. byl v Polance přejet vlakem Jan Haluška z Ostravy-Zábřehu.

5. POLITICKÝ A VEŘEJNÝ ŽIVOT

Politické strany:

V únoru 1991 dochází k rozdělení dosavadního Občanského fóra (OF) na dva názorové proudy: Občanskou demokratickou stranu (ODS) a Občanské hnutí (OH), v jehož čele stojí jeden ze zakladatelů RNDr. Karel Kapoun. V Polance se ustavila ODS 28. června 1991. Místní sdružení ODS je řízeno radou místního sdružení, v jejím čele stojí Vladimír Novotný (1946), místopředsdou je PhDr. Luděk Dluhoš.

Československá strana lidová (Křesťansko-demokratická unie – Československá strana lidová, ve zkratce KDU ČSL) má místní organizaci, v jejímž čele je od dubna 1990 Alois Neisar (1951).

Komunistická strana Čech a Moravy (KSČM) má dvě organizace: v Polance a na Janové. Organizace kolektivně řídí výbor.

Organizace jiných politických stran v Polance nepracují.

Zřízení Úřadu městského obvodu Polanka n. O.:

V komunálních volbách 24. – 25. Listopadu 1990 bylo zvoleno 25 členů zastupitelstva obvodu Polanka. 6. prosince 1990 se konalo v obřadní síni v budově bývalého MNV první veřejné ustavující zasedání obvodního zastupitelstva. Sešlo se všech 25 zvolených členů, kteří zvolili starostu, jímž se stal Přemysl Kaspřík, nar. 1950 (Staniční 693). Zástupcem starosty byl zvolen Štěpán Neuwirth, nar. 1944. Dalšími členy obvodní rady byli zvoleni: ing. Radomír Rusek, Alois Nový, Václav Kubica, Rudolf Fešar a Antonín Mihula. Do funkce tajemníka schválilo obvodní zastupitelstvo Elišku Rädischovou, nar. 1940.

Členy zastupitelstva jsou:

Za Občanské fórum: Stanislav Kavala, Štěpán Neuwirth, PhDr. Luděk Dluhoš, RNDr. Karel Kapoun, Václav Kubica, Přemysl Kaspřík, ing. Radomír Rusek, Vladimír Figala, Leonie Adámková, ing. Ladislav Prášek, Petr Neuvirt, PhDr. Eduard Stanovský a Zdeňka Tichá.

Nezávislí kandidáti: za Janovou Jaroslav Blahut a Zdeněk Dluhoš, za Polanku Miroslava Dobešová, Václav Andla, Antonín Mihula, Lumír Prauzek, ing. Václav Kortus a Rudolf Fešar.

Za Československou stranu lidovou Alois Nový a Eva Vlčková.

Za KSČM Miroslav Suder a ing. Jindřich Witos.

Úřad městského obvodu Polanka začal fungovat **od 2. ledna 1991**. Do konce března byl zastoupen starostou Přemyslem Kaspříkem, který úřadoval v budově č. 1 v úřední dny.

Od 1. dubna 1991 je již zabezpečen výkon státní správy i samosprávy v Polance v plném rozsahu členy obvodního zastupitelstva a pracovníky zdejšího úřadu, takže občané zde mohou vyřizovat své záležitosti z úseku matriky, ohlašovny, stavebního úřadu, finančního úseku a další.

Finanční oddělení vede Libuše Mihulová, stavení úsek Marie Valíčková, matriku a ohlašovnu Libuše Šindelková.

Při úřadu městského obvodu (ÚMOB) v Polance pracují tyto **komise** a jejich předsedové:

- finanční – Vladimír Figala, B. Smetany 780
- kontrolní – ing. Václav Kortus, Za podjezdem 1024
- veřej. pořádku a bezp. – Jaroslav Blahut, Příměstská 343
- zemědělská – Václav Andla, H Malířové 463
- výstavby – ing. Ladislav Prášek, K mlýnku 802
- sociální a zdravotní – Leonie Adámková, 1. Května 118
- kom. pro obchod a služby – Zdeňka Tichá, J Seiferta 1054
- školská, kult. a sport. – PhDr. Luděk Dluhoš, Sjednocení 77.

Místní úřad převzal veškerou agendu Polanky n.O. z bývalého Obvodního národního výboru Ostrava 4 – Poruba.

Místnímu úřadu patří také **kino**, jehož vedoucím je Zdeněk Vavroš, nar. 1932 (ul. Řezáčova 893).

Úřad městského obvodu Polanka vydává od r. 1991 **Polanský zpravodaj**. Rozmnožuje se na cyklostylu a distribuuje zdarma do všech domácností. Redakční rada: Štěpán Neuwirth, Přemysl Kaspřík, RNDr. Karel Kapoun, Václav Andla, ing. Václav Kortus, Lumír Prausek. V roce 1991 bylo vydáno 8 čísel (1 – 8), tedy přibližně jednou měsíčně, v rozsahu 2 – 6 listů.

V Polance se rozvíjí kulturní život a ve velké míře se rozvinula síť soukromých podniků a služeb. Podrobněji je o tom psáno v jiných kapitolách.

6. HOSPODAŘENÍ ÚMOB

Úřad městského obvodu Polanka nad Odrou převzal z bývalého Obvodního národního výboru Ostrava 4 (Poruba) veškerou agendu Polanky včetně finančních prostředků pro hospodaření.

Rozpočet byl plánován od 1. dubna 1991. Plánovaná výše rozpočtu činila 5,122 tisíc Kč, z čehož vlastní příjmy činily 1,230 tis Kč a zbývající část příjmů tvořily účelové či neúčelové dotace z rozpočtu města nebo rozpočtu ČR.

Plánovaný rozpočet byl vyčerpán na 78 %. Zůstatková část byla převedena do rozpočtu na r. 1992.

Rozhodující výdaje pro rok 1991 činily:

- Školství vč. opravy školy 2970 tis.Kčs
- Sociální věci 290 tis.Kčs
- Investice 700 tis.Kčs
- Místní hospodářství 600 tis.Kčs
- Vnitřní správa 600 tis.Kčs

Největšími investicemi (nad 100 tisíc Kčs) byly:

- generální oprava fasády a výměna oken na nové škole 1100 tis.Kčs
- dokončení 1. etapy vodovodu Janová 600 tis.Kč

Výsledky hospodaření za rok 1991:

Příjmy	7911	tis.Kčs
Výdaje	5592	tis.Kčs
Přebytek	2319	tis.Kčs

7. PRŮMYSLOVÉ PODNIKY A DRUŽSTVA

Větších průmyslových podniků na katastru Polanky není.

V dolní části Polanky na ul. Svinovské vedle dráhy je podnik Štěrkovny a pískovny, který je překladištěm štěrkopísku z vagónů dráhy na skládku, odkud se vozí pro stavební účely do Ostravy a okolí. V posledních letech je zde také skládka paliva.

Podnik Kovošrot je na téže ulici, ale již na katastru Svinova.

Z družstev je nejvýznamnější Zemědělské družstvo (viz. zemědělství).

Spotřební družstvo Budoucnost Ostrava má v Polance několik prodejen.

Z významnějších je ještě areál bývalé pískovny Vítkovických železáren (Na ulici Janovská).

8. ZEMĚDĚLSTVÍ

Po listopadu 1989 nastávaly postupně velké změny i na úseku zemědělské výroby. Velký celek jednotného zemědělského družstva (JZD) Ostravan se sídlem v Klimkovicích, který dosud obhospodařoval téměř všechnu zemědělskou půdu na katastrech obcí Klimkovice, Olbramice, Zbyslavice, Vřesina, Poruba a Polanka, se rozdělil na tři samostatné celky: Klimkovice, Polanka, Poruba.

Od 1. ledna 1991 tak vzniklo samostatné **Zemědělské družstvo Polanka (ZD)** v rozsahu původního družstva JZD „1.květen“ Polanka nad Odrou před sloučením do většího celku.

Předsedou ZD byl v r. 1991 ing. Leoš Černík (nar. 1953), který zastával současně funkci předsedy představenstva. Jeho zástupcem byl ing. Antonín Gelnar, hlavním zootechnikem ing. Jan Rädisch (nar. 1962), ekonomem ing. Jan Gaszczyk (nar. 1962), agronomem ing. Antonín Gelnar a mechanizátorem ing. Vlastimil Vozník. ZD obhospodařovalo v té době téměř 1300 ha půdy.

Družstvo vytvořilo samostatné řeznictví (výrobu a obchod) a prodejnu potravin s názvem „Pomněnka“ v objektu družstva na Osadě míru, na ulici K vydralinám. Celkem mělo družstvo v tomto roce přes 200 zaměstnanců. Došlo také k uzavření nájemních smluv mezi ZD a vlastníky půdy podle Zákona 229/91 Sb. Od tohoto roku platilo ZD za vlastníky půdy jednak daň z nemovitostí a dále proplácelo vlastníkům půdy nájemné podle dohody.

9. SLUŽBY A OBCHOD

V nákupním středisku na křižovatce ulic 1. Května a Janovská má spotřební družstvo Budoucnost prodej potravin, lahůdek a řeznictví v horním podlaží, v dolním pak textil a průmyslové zboží. Dále potraviny na Janové, dolní Polance (pod kopcem), ul. Hraničky (točna autobusu), na Zámecké (ul. H.Salichové) a v horní Polance „u Demkové“.

V provozu jsou pohostinství u Dluhošů (ul. 1. Května 117), u Friedlů (budova kina, Janovská ul.), Dělnický dům na Fojtovské a hospoda na Janové. Objekty přešly do vlastnictví původních majitelů. U hřiště vedle nové školy je v provozu občerstvení.

V Domě služeb na Hraničkách, který je v majetku SPBH Poruba, má cukrárna PARIA soukromník, je zde holičství a kadeřnictví, dále prodejna květin a zahrádkářských potřeb Sněženska.

Prodejna stavebnin na Malostranské ulici č. 136 přechází do rukou původnímu majiteli objektu (Lev Fiala).

Je zde zahradnictví (býv. JZD) na ul. U rybníčku.

Stavějí se dvě nové pekárny: FORNO na ul. Zákoutí a firma Krzystokvá na Zámecké, ul. Řezáčova. Firma Paria získala do pronájmu objekt bývalé mateřské školy, ul. 1. května 863, kde rovněž buduje pekárnu.

V areálu býv. Zámku je zřízena prodejna Ferromat (želez. materiál).

Při místním úřadě byla zřízena komise pro obchod a služby, kterou vede Zdeňka Tichá. Komise vypracovala pětistránkový seznam **soukromých služeb**, které v poslední době v Polance vznikly. Jde například o služby krejčovské (6), autoopravárenské (6), autoelektrikářské (1), autoklempířské a karosářské (4), lakýrnické (2), kadeřnické (3), vodoinstalační (5), stolařské (3), zámečnické (5) a řadu dalších jako povoznictví, práce knihařské, aranžérské, oprava a montáž měřicí a regulační techniky, prodej kožešin, prodej jmelí, práce malířské, zednické a osazovací, klempířské, provádění revizí, práce sklenářské, soustružnické, projekční činnost stavební a elektro, revize a zkoušky různých zařízení, prodej ovoce, zeleniny, půjčovnu kazet, desek a záznamů, práce masérské a rekondiční, komisionářský prodej, poradenství, údržbu, půjčování lešení, stavbu lešení, opravy rádio-televize, výroba a montáž komínových lávek, svářečské práce, opravy šicích strojů aj.

Uskutečnily se vánoční trhy – 7.12. – firma RAPPa prodávala na prostranství bývalé zastávky tramvaje Hor. Polanka – nad kinem.

Tradiční prodej byl na místní pouti v neděli 28. července v blízkosti kina a na ulici Janovská.

V obci je zajištěn pravidelný odvoz odpadků, které občané ukládají do popelnic, firmou „Odvoz a zpracování odpadu“ (OZO) Ostrava a to každý týden.

Výměna propan-butanových lahví (pro účely vaření) se pro občany provádí jednou za 14 dnů na 4 místech: Dolní Polanka, ul. Hraničky, Zámecká – ul. H. Salichové a Horní Polanka (u obč. Paličky).

Úklid ulic a prostranství se provádí většinou svépomocí občanů nebo některých spolků a organizací, též péče o veřejnou zeleň. Po zřízení místního úřadu byli přijati pro tyto práce první zaměstnanci.

Ulice mají veřejné osvětlení. Z úsporných důvodů byl omezen počet osvětlovacích těles na ul. 1. května.

Pohřební služby občanům zajišťuje správce hřbitova Věroslav Neuwirth (nar. 1924), bytem ul. 1.května 249, který je správcem hřbitova od roku 1988. Jeho předchůdcem byl Drahomír Hajniš.

Pohřební služby zajišťuje ve spolupráci s pohřebním ústavem Charitas v Nové Bělé (soukromý podnikatel Vítězslav Dernický). Hrobnické služby provádí od r. 1980 Oldřich Lexa z Poruby, pro zajímavost držitel bronzové medaile na mistrovství Evropy ve vzpírání v Berlíně. Jeho předchůdcem byl místní občan Rudolf Michalčík.

Úřad městského obvodu Polanka nad Odrou převzal správu hřbitova v Polance od 1. dubna 1991 (od Technických služeb v Porubě).

Polanka má jediný hřbitov a to na ul. A. Letenské. Hřbitov (původní byl již dříve rozšířen o plochu po levé straně cesty přes hřbitov) má dvě části: hřbitov s hrobovou částí a urnový háj s rozptylovou loučkou. Na rozptylové loučce za urnovým hájem se už před r. 1988 začaly (zpravidla 1x za rok) provádět rozptyly, později vsypy obsahu uren (popela) zemřelých. V roce 1991 se takový vsyp provedl 12. října, a to čtyř uren za přítomnosti pozůstalých. Při pietním aktu na hřbitově hrává místní dechová hudba.

Pohřby se již řadu let nekonají z domu smutku (z hygienických důvodů i z důvodů zvýšeného dopravního ruchu), ale z obřadní síně, která vznikla adaptací bývalé Frankovy kaple (vedle hřbitova na ul. A. Letenské). Ojedinele se konají pohřby z kostelů (sv. Anny, Husův sbor). V obřadní síni je na kůru starší harmonium, k obřadům hrává zpravidla trio – housle, violoncello, harmonium, sólový nebo sborový zpěv. V průvodech z obřadní síně na hřbitov nebo při odvozu do krematoria, kdy zesnulí jsou symbolicky doprovázeni v průvodu na křižovatku ulic A. Letenské a Hraničky, hrává místní dechová hudba o počtu 15 – 17 hudebníků.

Katolických pohřbů bylo 24, s knězem církve československé 4, občanských pohřbů 10. Jeden pohřeb byl bez obřadu. Pohřbů na hřbitov bylo 14, do krematoria 25. Z katolického kostela byl 1 pohřeb, ostatní pohřby byly z obřadní síně u hřbitova. Na Slezské Ostravě nebyl žádný pohřeb občanů z Polanky.

Nejstaršími zemřelými občany byli Alois Stolek (92 let) a Anna Gebauerová (91 let), nejmladšími Irena Ulmannová (7 let) a Karel Smékal (40). Průměrný věk zemřelých byl 69 let.

10. DOPRAVA

Nejstarší dopravní spojení Polanky s okolím je vlakem, který jezdí od r. 1847 (Severní dráha Ferdinandova). Československé státní dráhy (ČSD) zrušily před několika lety zastávku Polanka nad Odrou pro osobní vlaky, později zastavovaly jen některé vlaky (doprava dělníků do Studénky). Od 1. června 1991 byl počet zastavujících vlaků rozšířen o vlak č. 3385 – v 5:33 h směr Bohumín a vlak č. 3310 v 15:15 h směr Přerov. (Výsledek jednání rady obvodního zastupitelstva na ČSD).

Pro občany má největší význam autobusová linka č. 46 Dopravního podniku města Ostravy, která byla zavedena od 1.1.1978 po zrušení tramvajové dopravy Svinov-Polanka - Klimkovice. Linka č. 46 projíždí přes celou Polanku až na točnu u Klimkovic a umožňuje tak nejen dopravu občanů do Svinova a Ostravy, ale také dopravu v místě. Linka jezdí o sobotách a nedělích minimálně ve 30 minutových intervalech, ve všední dny častěji, ve špičce v intervalech 12 minut.

Janová má spojení autobusovou linkou č. 53 (Svinov-Klimkovice-smyčka na horní Polance), případně autobusy ČSAD.

Občané se také dopravují soukromými osobními automobily. Téměř v každém domě je již automobil. Motocyklů je méně.

Silniční síť v Polance má asi 33 km vozovek ve větší míře s asfaltovým povrchem.

O zimní údržbu místních komunikací se smluvně stará zemědělské družstvo Polanka nad Odrou. Občané jsou povinni udržovat v zimním období chodníky, které přiléhají k jejich pozemku v bezpečném a provozuschopném stavu. Údržbu státních silnic a komunikací, kde jezdí autobusy Dopravního podniku města Ostravy (DPMO) zajišťují Ostravské komunikace (ul. 1. Května, Ostravská, část ulice Janovská, Svinovská, J.Šámala a H. Salichové).

11. VÝSTAVBA A ZVELEBENÍ OBCE

Od června se prováděla generální oprava vnějšího pláště nové školy (ZŠ) na ul. H. Salichové včetně výměny všech oken.

Byl realizován nový elektrořívod do nové školy, byla dokončena výměna okapů a svodů na budově staré školy.

Byla dokončena první etapa vodovodu na Janové a uskutečnilo se prodloužení místního rozhlasu na osadu Přemyšov.

K nové výstavbě rodinných domků byla prodloužena ulice Malá.

Na hřbitově proběhla výsadba nové zeleně a nátěru rámkového plotu. Místní úřad instaloval parkové lavičky u zastávek u rybníka, pod kostelem a v parku u katolického kostela.

Zdemolované veřejné záchodky v parku u kostela byly zbourány a prostranství uklizeno. Byla upravena plocha, kde se každoročně v době polanského krmáše umisťují pouťové atrakce.

Podářilo se vyspravit místní komunikace u domků některých našich občanů. Byly zkulturněny autobusové zastávky a vybaveny odpadkovými koši.

V budově mateřské školy na ul. 1. května 863 proběhla oprava zatékající střechy (ještě před pronájmem objektu), uvolněna byla ucpaná kanalizace a opraven prasklý výměník. V téže budově byla zřízena stanice místní policie.

Začaly opravy budovy místního úřadu (nátěry, výstavba septiku). Byly zajištěny projekty na vybudování páteřní kanalizace a zahájeny práce.

Byl proveden projekt generelu plynofikace Polanky, zpracován projekt na výměnu střechy budovy úřadu.

Byly zahájeny práce na přemístění autobusové zastávky na točně (ul. Hraničky) a na předlážďení chodníku u rybníka pod kostelem.

V oblasti Zámecké v místě „Na dolině“ mezi ul. Za podjezdem a J.Seiferta u transformátoru se dokončuje hrubá stavba 7 řadových domků.

12. DOMY A BYTY

Polanka má v roce 1991 1174 popisných čísel. Jde převážně o rodinné domky se zahradou, o jedné až dvou bytových jednotkách. Nové domy si občané stavějí převážně dvoupodlažní, některé starší domy jsou upraveny nadstavbou na dvoupodlažní.

Na Zámecké (ul. H. Salichové) vyrostly v předcházejícím desetiletí čtyři družstevní domy po 12 bytových jednotkách.

V tomto roce byly kolaudovány dva nové domy.

13. ŠKOLY

MATEŘSKÉ ŠKOLY:

Do 31. srpna 1991 byly v Polance dvě mateřské školy:

MŠ ul. 1. května 863 (vedle zdravotního střediska)

MŠ ul. Malostranská 124 (dosud byla uváděna pod č. 1101) – nová mateřská škola na pravém břehu Polančice, u nákupního střediska.

Ředitelkou mateřské školy na ul. 1. května 863 byla Miluše Böhmová, nar. 1940. MŠ měla dvě oddělení, 60 dětí. Pracovaly zde čtyři učitelky (včetně ředitelky), 1 školnice, jedna uklízečka na půl úvazku, 1 vedoucí školní jídelny na půl úvazku a dvě kuchařky.

Ředitelkou mateřské školy na ul. Malostranská 124 byla Marie Zátopková, nar. 1952. MŠ měla v červnu 1991 tři oddělení mateřské školy se 74 žáky a 1 oddělení jeslí (pro děti od dvou do tří let) s 15 dětmi. Pracovalo zde 6 pedagogických pracovníků (ředitelka školy a pět učitelek), 3 vychovatelky v jeslích, 4 správní zaměstnanci, 1 vedoucí školní jídelny a 2 kuchařky.

Protože nastaly problémy s využitím zařízení mateřských škol (kapacita MŠ 863 by byla v novém školním roce využita na 78 %, u MŠ č. 124 jen na 50 %), rozhodlo obecní zastupitelstvo v tajném hlasování 25. 4. 1991 15 hlasy pro zrušení provozu MŠ na ul. 1. května 863 od 1. září 1991.

Od tohoto data i přes odpor a nevoli některých občanů, byl provoz MŠ soustředěn v budově MŠ Malostranská č.p. 124. Zapsaných dětí bylo 47 (z MŠ 863) a 60 (z MŠ č.p.124), tedy 107 dětí. Jeselské zařízení bylo zrušeno.

Ředitelkou školy byla Marie Zátopková, po konkursním řízení se stala ředitelkou mateřské školy od 16. 12. 1991 Pavla Nevímová nar. 1957.

Sdružení rodičů a přátel školy (SRPŠ) pracovalo do června, od září 1991 pracuje Rada rodičů při mateřské škole.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA:

K 30. červnu 1991 (tj. ve školním roce 1990/91) měla škola celkem 16 tříd, 429 žáků, z toho 228 chlapců a 201 dívek, všichni žáci jsou české národnosti. Žáci se učí ve dvou budovách: budova A (tzv. nová škola) na ul. H. Salichové 816 (zde je umístěno 12 tříd 3. – 8. ročníku), budova B (tzv. stará škola) na ul. 1. května 330 (zde jsou 4 třídy 1. – 2. ročníku).

V budově C vedle hlavní budovy na ul. H. Salichové je v přízemí školní jídelna a v 1. poschodí tři oddělení školní družiny.

Všechny ročníky mají po 2 třídy. Na konci školního roku 1990/91 prospěli všichni žáci školy. Druhým stupněm z chování byli klasifikováni tři žáci.

Ředitelem školy je Mgr. Jaroslav Král (nar.1932), zástupkyní ředitele Marie Riedlová (nar. 1946), výchovným poradcem Oldřich Růžička (nar.1942).

Ve škole pracuje 25 pedagogických pracovníků, z toho tři vychovatelky školní družiny. Ze 22 učitelů (včetně vedení školy) je 8 učitelek na 1. stupni (1. – 4. ročník), 14 učitelů na 2. stupni (5. – 8. ročník). Učitelé jsou většinou místní, dojíždí jen 5 učitelek.

Vedoucí vychovatelkou školní družiny (ŠD) je Božena Kotalová. Školnicí je Květoslava Staňková, ve třech budovách pracuje celkem 8 správních zaměstnanců (uklížeček), sezónně 3 topiči.

Jedna administrativní pracovnice pracuje na částečný úvazek (2 dny v týdnu).

Vedoucí školní jídelny je Marie Charvátová, v kuchyni pracuje 5 kuchařek. Obědy se vaří pro 280 dětí, 36 pracovníků ve školství a také pro 19 jiných občanů. O prázdninách kuchařky vaří pro rekreační tábory pro děti mentálně postižené a děti s vadným držetím těla.

Škola je vytápěna koksem. Kotelny jsou v obou budovách, každá má 3 topiče. Topiči v budově staré školy vytápí souběžně i MŠ a patří pod správu mateřské školy.

Kromě běžné údržby byla dokončena montáž dvou kotlů ústředního topení v budově A a montáž dvou nových kotlů, provedena oprava omítky na budově B z východní a jižní strany a jiné práce. Hlavní akcí však byla realizace výměny oken v budově A a nová omítka. Tato akce byla plánována na r. 1988, ale pak odsunuta na rok 1991. Začala se provádět od června 1991 již ve spolupráci s místním úřadem v Polance. Akci prováděl Městský stavební podnik v Ostravě.

Na počátku škol. roku 1991/92 nedošlo k podstatným změnám. Zůstává stejný počet pracovníků i tříd.

Římskokatolickému náboženství se vyučuje jako nepovinnému předmětu. Dosud vyučoval P. Jaroslav Bárta, od září vyučuje náboženství katechetka Marie Doleželová (tři hodiny týdně).

V závěru roku dochází ke změně ve vedení školy.

Dosavadní ředitel školy Mgr. Jaroslav Král (1932), který byl v této funkci od 1. února 1978 a pak znovu potvrzen po konkursním řízení v roce 1990, se již nezúčastnil nového konkursního řízení, neboť brzy odejde na důchod. Novou ředitelkou školy od 18. listopadu 1991 byla ustanovena Školským úřadem v Ostravě Irena Kudelová, nar. 1943. Dojíždí do Polanky z Klimkovic, kde bydlí. Je vdaná, má jednu dceru, bydlí v rodinném domku.

Ve funkci zástupkyně ředitelky zůstala Marie Riedlová.

Mgr. Jaroslav Král zůstal na škole do odchodu do důchodu jako učitel, spolupracoval s novou ředitelkou a předával jí své zkušenosti.

Podrobnější údaje o škole jsou ve školní kronice.

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA:

je umístěna v celém přízemí staré školy na ul. 1.května 330. Dříve byla v Polance jen pobočka lidové školy umění (LŠU) v Krásném Poli. Úsilí ředitelství ZŠ o přestěhování LŠU do Polanky do uvolněných prostor po vystěhování mateřské školy z přízemí staré školy bylo dlouho marné, v září 1987 nastal havarijný stav dřevěné budovy ředitelství LŠU v Krásném Poli a tak nastalo stěhování do Polanky. Od 1.října 1987 bylo již ředitelství LŠU v Polance. Ředitelkou byla tehdy Marie Ambrožová z Poruby.

Od května 1990 byl ředitelem LŠU Miloslav Szott z Poruby. Ten byl ředitelem do června 1991. Od září do prosince pak byla ředitelkou LŠU v Polance Monika Neuwirthová (1958) z Polanky.

Ke 30. červnu 1991 měla škola kromě ředitele 12 učitelů, 1 sekretářku a 1 školnici. V důsledku stěhování se počet žáků měnil. Žáci se učili v oborech hudebním, tanečním a výtvarném.

V tomto období je také dokončována adaptace jedné místnosti (bývalé herny mateřské školy, původně šatny) na malý koncertní sál, který pak sloužil pro kulturní činnost žáků školy i pro jiné příležitosti. Škola pořádala koncerty žáků i učitelů pro rodiče i pro veřejnost.

Jiné školy v Polance nejsou.

Od 1.ledna 1991 byly zavedeny jazykové kursy pro děti, mládež i dospělé. Vyučovalo se angličtině a němčině pro začátečníky. Kursy probíhaly v budově staré školy a organizovala je školská komise místního úřadu. Vyučovali lektori: prof. Pospíšilová, prof. Ivona Cindlerová a PhDr. Eduard Stanovský.

14. KULTURA A OSVĚTA

Knihovna: je umístěna v areálu kina na Janovské ulici č. 333. Zařízení vzniklo adaptací bývalého výčepu v r. 1972.

Vedoucí knihovny je Bohunka Juchelková, nar. 1950, která dojíždí z Ostravy. Knihovnu navštěvuje 482 čtenářů, z toho 213 dětí do 14 let a 269 dospělých. Knihovna má 12.049 svazků. Měla v tomto roce 19.776 výpůjček, počet návštěv činil 5.334.

Půjčuje se beletrie i naučná literatura a dále časopisy. Půjčovni dny jsou pondělí a čtvrtek. Knihovnice spolupracuje se základní školou, letos se konaly dvě besedy a 6 knihovnických lekcí.

Kino: v Polance je vybaveno moderním zařízením s šikmým hledištěm (201 míst) a širokým plátnem pro promítání širokoúhlých filmů. V roce 1972, kdy vyla rekonstrukce dokončena, mělo nejmodernější promítací techniku na Ostravsku. Kino je v budově pohostinství u Friedlů na Janovské ulici č. 333.

Vedoucím kina je Zdeněk Vavroš, nar. 1932, který jako vedoucí kina Vítek v Ostravě zajišťoval pro Polanku hodnotné a nové filmy.

Kino hrávalo třikrát týdně (středa, pátek, neděle), později jen dvakrát (pátek, neděle). Sál je také využíván k veřejným shromážděním občanů, k obecním oslavám, školním akademiím, koncertům místní dechové hudby i hostujících souborů, zasedání zastupitelstva apod.

Protože zásluhou prudkého rozvoje televize a jejích programů zájem o kino celostátně značně poklesl, rozhodla se městská správa kin, pod kterou i naše kino patřilo, uzavřít ke dni 31.1.1991 provoz místního kina pro jeho prodělečnost. Obecní zastupitelstvo v Polance, které letos začalo svoji činnost, však rozhodlo převzít kino do správy obce pro pokračování filmových představení a možnosti kulturního vyžití občanů.

Spolky:

Sbor dobrovolných hasičů: je nejstarším dosud činným spolkem v Polance. Byl založen v roce 1893. Letos má 117 členů (83 mužů a 34 žen).

Velitelem sboru je Stanislav Výtisk, nar. 1957, který tuto funkci vykonává od r. 1980, před ním Mojmír Sýkora.

Starostou sboru je Milan Šulěr, nar. 1955. Ve funkci je od roku 1990, jeho předchůdcem byl František Sojka.

Zástupcem velitele sboru je František Sojka (od r. 1990).

Sbor dobrovolných hasičů (SDH) má sídlo v hasičské zbrojnici na ul. 1.května 592, vybudované v r. 1926 a přestavěné v letech 1965 – 1969.

K požárnickým zásahům vyjížděl sbor letos celkem sedmkrát, z toho šestkrát k požárům a jednou k vyčerpání zatopeného sklepa. Vyjížděl dvakrát v Polance (požár sazí, požár hospodářské budovy) a pětkrát v okolí (Stará Bělá, Svinov, Poruba, Hrušov).

SDH pořádá zájezdy, táborový oheň a zahradní slavnosti, měl týdenní pohotovost na výpomoc hasičskému sboru v Ostravě (srpen), pořádá soutěž o putovní pohár SDH, uskutečnil rybí hody apod.

Sbor má dlouholetou družbu s hasičským sborem ve Zliechově na Slovensku (od roku 1959).

Dechová hudba: pracuje v Polance nepřetržitě od roku 1919. Kapelníkem (vedoucím hudby) je od roku 1958 Vladimír Figala, nar. 1930. Dirigentem (uměleckým vedoucím) je od r. 1963 Jaroslav Král, nar. 1932.

Hudba má kolem 27 stálých členů z Polanky i z okolí (Klimkovice, Poruba, Svinov). Zkoušky souboru se konají pravidelně každé pondělí v malém sále u kina. Hudba pořádá koncerty (krmášový, vánoční), hraje na májových oslavách včetně prvomájového budičku, vyhrává tradičně Josefům a Annám k jejich svátku, při občanských obřadech, především na pohřbech, ale také při životních jubileích, při vsypu na rozptylové louče a dalších příležitostných akcích.

Písničkáři: jsou příležitostným hudebním a pěveckým souborem, který vystupuje na akcích Aktivu pro občanské záležitosti v Polance i v Porubě.

Účinkujících je v průměru 7 – 10, scházejí se a nacvičují v soukromí. Jejich repertoárem jsou většinou starší lidové a zábavné písně, kterými si zejména starší generace ráda připomíná písně svého mládí. Hudební část zajišťuje rodina Kusiáková (Ivana Neuwirthová, učitelka ZUŠ v Klimkovicích, bytem v Polance, Nábřežní ul. 56 a její kolegyně ze ZUŠ).

Letos v červenci zemřel výrazný zpěvák a konferenciér tohoto souboru Zdeněk Kavala (nar. 1931).

V tomto roce měli Písničkáři 19 vystoupení v Polance a v okolí. Organizačním vedoucím je Zdeněk Vavroš.

Junáci a Skautky: Junák obnovil svou činnost 1.ledna 1990. V Polance bylo obnoveno středisko, jehož vedoucím byl PhDr. Svatomír Černín, nar. 1952. Vedoucím chlapeckého oddílu je Jan Fešar, dívčího oddílu Milada Černínová, vedoucím oddílu skautů je Ladislav Pietruszka.

Zahrádkáři: pracují v místní organizaci Českého zahrádkářského svazu. Předsedou organizace je ing. Miloš Kubica, nar. 1955 bytem Jabloňová ul.č. 830.

Spolek má přes 100 členů. Pořádá odborné přednášky, tématické zájezdy, výstavy květin, každoročně pořádá tradiční „ples v květech“, obstarává sazenice či semena apod.

V Polance pracují také organizace **rybářů, myslivců, Pionýra a kynologů.**

Jezdecký oddíl ve spolupráci se Zemědělským družstvem uskutečňuje svou činnost za zámkem, odpovědným vedoucím je Zdeněk Ivančin.

Kluby důchodců: Klub důchodců zdravotně postižených má kolem 60 členů, schází se jednou měsíčně ve školní jídelně při ZŠ. Pořádá besedy, zájezdy, přednášky, besídky, výstavy aj. Členové také zajišťují sběr léčivých rostlin.

Klub ostatních důchodců se schází jednou týdně a to v malém sále u kina. Činnost se zaměřuje především na besedy, zájezdy a pravidelné setkávání členů. Má cca 70 členů.

Dále obdobně pracují kuby důchodců při místní základní škole, při zemědělském družstvu a též na Janové je Klub důchodců.

Kulturní život obce

Svémi hudebními produkcemi se na něm podíleli nejvíce Základní umělecká škola (ZUŠ), dechová hudba a Polanští písničkáři, organizováním společenských akcí pak jednotlivé spolky, tělovýchovné organizace, školy, knihovna, kino a církve.

V novém sále ZUŠ byl např. 29. ledna Novoroční koncert předních ostravských umělců – houslisty Luďka Capa a klavíristy Zdeňka Pěčka, 9.dubna koncert učitelů ZUŠ, 16.května koncert absolventů státní konzervatoře v Ostravě v oboru dechových nástrojů (prof. Doležil), podobný koncert byl i 3.prosince. Dechová hudba pořádala krmášový a vánoční koncert s uvedením pásma koled. V kostele sv. Anny vystoupil 5.dubna Ženský komorní sbor Františka Háby (výtěžek koncertu věnovala ČSL na obnovení Mariánského sloupu v Ostravě). 12.května se konal varhanní koncert Aleše Rybky a Pavla Rybky v katolickém kostele. ZUŠ provedla 15.prosince v kostele vánoční koncert, ZUŠ z Klimkovic a Bílovce pak 26.prosince ZUŠ ve spolupráci se členy dechové hudby a smíšeným sborem katolického kostela provedla Českou vánoční mši Antonína Hradila 24.prosince ve 22:30 hod.v rámci půlnoční mše.

Začátkem prosince byla v místnostech obecního úřadu výstava smaltů a grafiky místní občanky Jitřenky Srovnalové.

Kulturní akce byly hojně navštíveny.

Společenské organizace pořádaly Dětský den (házenkáři 1.června), plesy, zájezdy, přednášky, besedy apod.

Příležitostně ještě vystoupil smíšený pěvecký sbor, založený v roce 1949 Milošem Sojkou, od r. 1968 vedený Jaroslavem Králem. Tento sbor, v r. 1969 nositel stříbrné medaile na krajské soutěži, končí svoji činnost. Zpívá už jen příležitostně (13.dubna u svatebního obřadu, 26.července při pohřbu).

18.června zemřel dlouholetý významný kulturní pracovník Polanky *Zdeněk Kavala* ve věku 60 let. Byl vynikajícím ochotnickým hercem, sólovým zpěvákem, konferenciérem, hráčem dechového orchestru, jedním ze zakládajících členů smíšeného pěveckého sboru, řečníkem na pohřbech, dříve i předsedou školské a kulturní komise MNV, patřil k nejvýznamnějším členům Polanských písničkářů. Měl krásný bas, talent od přírody. V kulturním životě Polanky bude scházet.

Televize: je již důležitou součástí kultury, protože televizor je již prakticky ve všech domácnostech, převažují televizory barevné. Dosavadní dva programy (ČT 1, ČT 2) byly změněny na F 1 (federální) a ČTV (Česká televize), vysílání je zhruba od 9 do 23 hodin. Někteří občané sledují i jiné programy – OK 3, dva programy polské televize, případně satelitní televizi. Příklady televizních pořadů: seriál Cirkus Humberto, film Jak básníkům chutná život, Miss ČSFR, tenisový turnaj ve Wimbledonu, kopaná, Než se zvedne opona (Miroslav Horníček), objevuje se i Playboy.

15. TĚLOVÝCHOVA

Tělovýchovná jednota Sokol (TJ Sokol) je kromě školní tělovýchovy hlavním organizátorem tělovýchovné činnosti v Polance nad Odrou. Vyvíjí svou činnost v areálu Dělnického domu na ulici Hraničky, kde je v budově velký sál s jevištěm, malý sál, šatny, sociální zařízení, byt pro domovníka, klubovní místnost, asfaltované hřiště pro házenou 2 antuková hřiště pro odbíjenou, šatny pro házenou a odbíjenou se sociálním zařízením.

Druhým sportovním areálem je hřiště u nové školy na ul. H.Salichové s tribunou a budova fotbalových šaten se sociálním zařízením.

Celou činnost řídí devatenáctičlenný výbor, jehož předsedou je od roku 1988 Vladislav Dobeš, nar. 1951, místopředsedou Josef David, nar. 1927, který byl předsedou do r. 1988.

TJ má letos 635 členů, z toho 185 dětí. TJ Sokol Polanka má dva odbory – ZRTV (základní a rekreační tělesná výchova) a turistiku a čtyři oddíly, kopané, házené, odbíjené a šachu.

Oddíl kopané působí v areálu základní školy. Areál Dělnického domu slouží házenkářům, volejbalistům a ZRTV. Velké problémy dělá udržování Dělnického domu, který je vytížen po celý rok a to nejen pro sportovní účely, ale i pro kulturní akce pro širokou veřejnost, zejména se zde pořádá většina plesů.

Odbor ZRTV vede Petr Andla, který též patří mezi úspěšné cvičitele, těmi jsou dále Bohuška Sojková, Milada Mlčochová, dříve též Dana Korčáková.

Odbor turistiky vede Radim Rypel. Organizuje společné nebo skupinové turistické akce a výlety nebo vycházky do přírody.

Oddíl házené vede Václav Krakovský. V oddíle působí 5 družstev. Historickým úspěchem je postup A družstva mužů do 11. Národní ligy (trenér Jiří Dybal).

Dalšími družstvy jsou B mužstvo, dorost (je v krajské soutěži na 2.místě), starší a mladší žáci. Dalšími úspěšnými trenéry jsou Leo Nitka, Aleš Stieber a Alois Friedel.

Oddíl kopané má rovněž 5 družstev. Předsedou oddílu je Ladislav Sojka. V oddíle pracuje 8 trenérů.

A mužstvo mužů po výborných výkonech v krajském přeboru postoupilo letos do moravskoslezské divize. Velmi mladému kolektivu chyběly zkušenosti v tak náročné soutěži, proto je na konci roku na posledním místě s 9 body. B družstvo hraje se střídavými úspěchy v městském přeboru Ostravy, dorostenci jsou na 5.místě župní soutěže. Ze dvou družstev žáků jsou lepší starší, kteří ztratili v župní soutěži jen jeden bod a jsou na prvním místě tabulky.

Předsedou oddílu odbíjené je Zdeněk Malík. Oddíl má rovněž 5 družstev – muži, dorostenci, žáci, dorostenky a žačky.

Nejúspěšnějšími trenéry byli: Zdeněk Malík, Vladislav Krakovský a Věra Krakovská.

Oddíl šachu vede Miloslav Procházka (ul. K pile 534).

Orel jedna ze tří tělovýchovných jednot z období první republiky a období 1945 – 1948 (Sokol, DTJ, Orel) – Jednota československého Orla – se pokusila obnovit svou činnost v říjnu 1990, kdy jednota získala právní subjektivitu, byl vytvořen první výbor: Richard Monar – starosta, Jan Prokop – místopředseda, Alois Neisar a Zdeňka Foltýnová.

V roce 1991 měla Jednota Orla asi 20 členů. Funkci starosty JO zastává Richard Monar, nar. 1927, zástupcem starosty je Jan Prokop, jednatelem Alois Neisar. Výbor se schází

na faře v Polance. Byly pořádány společné vycházky, smažení vaječiny, turistika do Poodří ve spolupráci se Štěpánem Neuwirthem.

Jednota Orel požádala o navrácení pozemku v prostoru nynějšího Domu služeb v rámci restitučního řízení.

Jezdecký oddíl má konírnu v objektu bývalého zámku. Pečuje o koně na základě dohody se Zemědělským družstvem. Odpovědným pracovníkem JO je Zdeněk Ivančín, nar. 1969.

16. ZDRAVOTNICTVÍ

Zdravotní středisko, které zajišťuje lékařské služby místním občanům, má tři oddělení: všeobecné, zubní a dětské.

Zdravotní středisko je již delší dobu umístěno v budově bývalých učitelských bytů na ul. 1.května 545.

Na všeobecném oddělení je obvodním lékařem MUDr. Zdeněk Strakoš, nar. 1942, bytem v Klimkovicích, v Polance pracuje od 1.7.1975. Jeho předchůdcem byl MUDr. Mikuláš Uherek, rovněž z Klimkovic. Zdravotní sestrou je Jarmila Štulová od r. 1987, před ní v této funkci pracovala Naděžda Picková ze Svinova.

Na zubním (stomatologickém) oddělení je obvodním lékařem MUDr. Zdeněk Baran, nar. 1944. Do Polanky dojíždí z Ostravy – Pustkovce. Pracuje zde od srpna 1976. Před ním pracoval jako zubní lékař v Polance MUDr. Josef Vašica.

Zdravotní sestrou na zubním oddělení je Renata Petrušková z Polanky a to od roku 1986. Před ní zde pracovala Zdeňka Hilbertová. Zubní laborantkou byla Marcela Pyšová, od tohoto roku nastoupila Pavlína Blokšová z Poruby.

Na dětském oddělení je obvodní lékařkou MUDr. Hana Nencková, nar. 1950. Dojíždí do Polanky z Klimkovic. V Polance pracuje od 1.9.1985, jejím předchůdcem byl MUDr. Miroslav Pečinka, rovněž z Klimkovic.

Jako zdravotní sestra na dětském oddělení pracuje Božena Moravcová ze Svinova, a to od r. 1986. Před ní byla zdravotní sestrou Eva Smětáková z Polanky.

Na odborná vyšetření jezdí naši občané na polikliniku do Poruby nebo do nemocnic v Ostravě, nejčastěji do městské nemocnice na Fifejdách.

V Polance pracuje místní skupina **Československého červeného kříže (ČSČK)**, která měla v r. 1991 celkem 165 členů. Předsedou je Miroslav Berger, nar. 1939. V této funkci je od r. 1983. Jeho předchůdcem byl Jan Cindler starší a to od r. 1968 kdy vystřídal ve funkci zemřelého Josefa Kubicu.

ČSČK pořádá dvakrát ročně přednášky se zdravotnickou tematikou, tematické zájezdy (lázně), spolupracuje se školou při zdravotnických soutěžích a kursech apod.

17. SOCIÁLNÍ PÉČE

Důchodci, kteří žijí osaměle a po úpravě důchodů od 1.7.1991 nepobírají důchod ve výši 1.800,- Kč, mohou s ohledem na svůj věk, zdravotní stav a životní podmínky požádat o zvýšení důchodu jako jediného zdroje příjmu na částku 1.800,- Kč. Žádosti se podávají na Úřad sociálního zabezpečení, důchodové oddělení v Ostravě, Ostrčilova ulice.

Místní obvodní úřad nemá dosud samostatné sociální oddělení.

18. NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT

V Polance dlouhodobě působí dvě církve – římskokatolická a Církev československá husitská.

Církev římskokatolická: Duchovním správcem farnosti je farář P. Jaroslav Bárta, narozen 1923. Je farářem v Polance od 1. července 1990. Před ním zde byl farářem P. Metoděj Hasilík nar. 1913 (zemřel 28.10.1991). Nejdříve byl v Polance farářem P. Alois Vičar a to od r. 1939 až do své smrti 8.8.1987.

Církevními stavbami jsou chrám sv. Anny, který byl vystavěn v r. 1893 a vysvěcen roku 1900, dále fara u kostela z roku 1898. Farní úřad je na faře, ale P. Jaroslav Bárta dojíždí ze Staré Bělé.

V kostele jsou renovované varhany ve velmi dobrém stavu, konají se zde varhanní koncerty. Varhanicí je ing. Stanislava Montelíková, která dojíždí ze Vřesiny.

Kostelníkem je Zdeněk Kula.

V roce 1991 byla provedena oprava poškozené střechy kostela.

V tomto roce bylo provedeno 24 církevních křtů, 8 sňatků a 24 pohřbů.

Církev československá husitská: Farářem je Milan Gebčinský, nar. 1924, dojíždí do Polanky ze Staré Bělé. Působí zde od konce r. 1990. Předcházející farářka Jiřina Kunertová z Nového Jičína zemřela 2.2.1991.

Bohoslužby se konají v Husově sboru na ul. 1.května. Husův sbor byl dokončen v r. 1933. Stavba je ve velmi dobrém stavu především zásluhou obětavého člena církve Josefa Bílého.

Na kůru jsou menší varhany z r. 1959, rovněž ve velmi dobrém stavu. Varhaníkem je ing. Pavel Král z Polanky, před ním byl dlouhá léta Vladislav Dobeš, nar. 1906.

19. VEŘEJNÝ POŘÁDEK

Komise veřejného pořádku místního úřadu řešila letos celkem 40 přestupků, z toho za neoprávněné skládky 8 případů, ublížení na cti 2 případy, vyhrožování, újmu na zdraví a jiné hrubé jednání 9 případů, úmyslnou škodu 21 případů.

Za tyto přestupky byly uděleny pokuty v celkové výši 13.400,- Kčs. Dále byly uloženy tzv. blokové pokuty ve výši 900,- Kčs. Objevuje se opakované vykrádání obchodů (nákupní středisko v prosinci).

Policie v Polance dosud není. Patříme k obvodnímu oddělení v Porubě.

20. PÉČE O ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Místní úřad od počátku své činnosti usiluje o zlepšování životního prostředí. Prostřednictvím Polanského zpravodaje i místního rozhlasu poukazuje na vytváření „černých skládek“, znečišťování vodních toků, spalování materiálů nevhodných k topení (umělé hmoty aj.), spalování shrabků (listí, trávy), znečišťování veřejných prostranství a komunikací, volné vypouštění drůbeže a zvířat, ničení zelně, volné pobíhání psů, rušení a zasypávání studní aj.

Doporučuje se topit dřívím, koksem nebo elektřinou, odevzdávat sklo a umělé hmoty do určených kontejnerů, shrabky dávat na komposty, omezovat chemické prostředky k ošetřování stromů, keřů a plodin, udržovat estetický vzhled bydliště apod.

Společnost OZO (Odvoz a zpracování odpadů), která provádí odvozy popelnic, zavedla letos separovaný sběr. Sbírá odděleně sklo a plasty.

Místní úřad vyzývá občany, aby se vyjádřili k záměru výstavby dálnice D 47, která by měla vést přes Přemyšov kolem Zámecké, ulici 1.května protínat vedle bývalé prodejny průmyslového zboží mostem vysokým cca 11 metrů. Výsledkem ankety bylo, že pro výstavbu navržené trasy dálnice je 545 občanů, proti výstavbě je 1.363 občanů.

21. POČASÍ

Celý květen byl chladný, bylo nutno topit. V Polančici se zvýšil stav vody 4. srpna, k povodni však nedošlo. Byl pěkný a teplý podzim, ještě začátkem října nebylo nutno topit. V prosinci přišly mrazy, na rybníku pod zámekem se bruslilo.

22. CHRONOLOGIE UDÁLOSTÍ OBVODU

- 02.01. Začíná fungovat Úřad městského obvodu Polanka nad Odrou, zastoupený starostou Přemyslem Kaspříkem.
- 21.01. Výměna kotlů ústředního topení v nové škole.
- 29.01. První koncert v sále ZUŠ (Luděk Cap – housle, Zdeněk Pěček – klavír).
- 31.01. Uzavřen provoz kina, kino přešlo pod správu místního úřadu.
- 03.03. Sčítání lidu, domů a bytů (celostátně).
- 28.03. Velikonoce, Zelený čtvrtek a Velký pátek – žáci mají opět volno.
- 30.03. Začal letní čas.
- 01.04. Začala činnost místního úřadu v plném rozsahu.
- 02.04. Zvýšení jízdného z 1 na 3 Kčs v autobusech DPMO.
- 01.05. Prvomájový průvod od hasičské budovy k pomníku padlým, položení věnců k výročí osvobození, bez projevů.
- 15.05. Dokumentární fotografování Polanky Hanou Kunzovou z Archivu města Ostravy.
- 29.05. Rada obvodu jmenovala Jaroslava Krále kronikářem (bez dohody).
- 10.06. Začátek výměny oken a omítky v nové škole.
- 13.06. První veřejný sněm občanů v kině.
- 27.06. Veřejné zasedání zastupitelstva obvodu v kině.
- 28.07. Krmáš v Polance.
- 29.09. Konec letního času.
- 12.10. Na hřišti u nové školy sehráli utkání v kopané olympionici ČSFR – TJ Sokol Polanka 6:0.

- 28.10. Zemřel P. Metoděj Hasilík (do r. 1990 farářem v Polance).
- 18.11. Změna ve funkci ředitele základní školy: Mgr. Jaroslav Král předává funkci nové ředitelce Ireně Kudelové z Klimkovic.
- 24.12. V kostele sv. Anny provedena „půlnoční“ Česká vánoční mše Antonína Hradila.
- 28.12 V sále kina vánoční koncert dechové hudby z Polanky.

23. RŮZNÉ

- Provádělo se sčítání lidu, domů a bytů (k půlnoci z 2. na 3.března)
- Zavádí se letní čas (o hodinu kupředu) od 30.3. do 29.9.
- Archiv města Ostravy provádí dokumentární fotografování Polanky pro archivní účely (15.5.)
- Na fotbalovém hřišti u nové školy byl sehrán 12.10. zápas olympionici ČSFR – TJ Sokol Polanka 6:0 (poločas 4:0). Olympionici přijeli k zápasu ze soustředění v Opavě.
- U nákupního střediska byl vánoční strom, který instalovala místní radnice – sbírka ve prospěch dětí z Polanky.
- Vychází Polanský zpravodaj (vydává ÚMOB) a Polanské fórum (vydává Občanské fórum).
- V zemědělském družstvu od února začíná přímý prodej mléka občanům.
- Na hřišti u nové školy přistál 27.1. vrtulník rychlé lékařské pomoci (pomoc Libuši Šindelkové).
- Provádí se dodatečné udělování vysokoškolských titulů (Mgr.) absolventům vysokých škol.
- Uzavírání sňatků se od dubna provádí v obřadní síni na úřadě v Polance. První sňatek, který po mnoha desítkách let prováděl místní starosta uzavřeli mezi sebou dne 13.4.1991 pan Pavol Slávik a slečna Stanislava Planková
- Televize přechází v říjnu na systém PAL (dosud systém SECAM).
- V sále u Dluhošů se průběžně prováděla sbírka šatstva a obuvi pro humanitární účely (pro válkou postiženou Bosnu). Sbírkou organizovala Katolická charita: MUDr. Jarmila Stanovská, Ludmila Dluhošová, Marie Bartošová.